

Elhagyni a csónakot a tengerért: Attitűdök felmérése az eutanázia, azaz a jó halál, és az öngyilkosság, azaz a meghívott halál kapcsán

Hajma Noémi

PTE BTK Pszichológia Intézet

hnnnoemi01@gmail.com

Célkitűzések: A cél egy magyar általános populációs minta eutanáziával és öngyilkossággal kapcsolatos attitűdjének vizsgálata volt, figyelembe véve a releváns prediktorok szerepét. A két attitűd közötti lehetséges összefüggés feltárása és értelmezése is cél volt, hogy jobban megértsük kapcsolatukat.

Módszerek: A végső minta 264 válaszadóból állt, többségükben nők (74,2%), az átlagéletkoruk 37,3 év ($SD=16,1$). Az attitűdöket két kérdőív segítségével mértük fel, az Eutanázia Attitűdök Skálával (EAS) és az Öngyilkossággal Kapcsolatos Attitűdök (ATTS) kérdőívvel. Egy szabad válaszos opciót is adtuk a résztvevőknek, hogy így még részletesebb belátást nyerhessünk az attitűdök terén.

Eredmények: Az eutanáziával kapcsolatos attitűdöket mérő kérdőív átlagpontszáma 150-ből 119 volt ($SD=26$), míg az öngyilkosság esetében 44 a 70-ből ($SD=12$). Szignifikáns pozitív korrelációt találtunk az EAS pontszámai és az ATTS három, az öngyilkosság elfogadását mérő faktor között ($p < 0,001$). Szignifikáns különbségeket mértünk továbbá a nem ($p = 0,009$ az eutanázia és $p = 0,046$ az öngyilkosság esetében), az életkor ($p = 0,006$ az eutanázia és $p < 0,001$ az öngyilkosság esetében), a vallás (mindkettő esetében $p < 0,001$), a vallás hatása tekintetében ($p < 0,001$ mindkettőnél) és a politikai hovatartozás ($p < 0,001$ mindkettőnél) tekintetében, melyek előrejelezték az adott attitűdöt, prediktorokként szolgálva. A kvalitatív rész eredményei tovább erősítették a kvantitatív rész eredményeit, elsősorban az eutanázia elfogadására és támogatására összpontosítva.

Következtetések: A minta megengedő volt az eutanáziával szemben, megértő és elfogadó volt az öngyilkossággal, mint megoldással és joggal szemben, amit a kvantitatív és a kvalitatív elemzés is alátámasztott. A nem, az életkor, a vallás, a vallás életre gyakorolt hatása és a politikai hovatartozás mind összefügg az eutanáziával és az öngyilkossággal kapcsolatos attitűdökkel. Pontosabban az ateista, a vallási hovatartozás hiánya, vagy a valláson kívül más, ugyanolyan vagy fontosabb döntő tényező az adott személy életében, az, hogy nő, liberális és fiatalabb, az eutanáziával és az öngyilkossággal szembeni megengedő hozzáállás előrejelzője, azaz prediktora. Továbbá azok, akik megértőek és elfogadóak az öngyilkossággal szemben, nagyobb valószínűséggel fogadják el az eutanáziát is.